

Miljøstyrelsen
Mail: mst@mst.dk

Den 23-06- 2023

Høringssvar fra DN Vallensbæk-Ishøj til supplerende idéhøring vedr. transmissionsanlæg til opkobling af vindenergi ved Bornholm, j.nr. 2022-11277

Danmarks Naturfredningsforening Vallensbæk-Ishøj (DN) afgav høringssvar i forbindelse med første offentlighedsfase om transmissionsanlæg på Sjælland til opkobling af vindenergi ved Bornholm. Der er nu indbudt til en ny supplerende idéhøring på baggrund af visse ændringer i projektet. I nærværende høringssvar forholder DN sig primært til de konkrete ændringer og det helt overordnede i planlægning af højspændingsanlægget. DN's holdning til andre forhold er uændret i forhold til første høringssvar.

I forhold til første offentlighedsfase har bygherren imødekommet visse af indsigelserne og har valgt nu at planlægge for placering af højspændingsanlægget i område A. Det fremgår af Miljøministeriets gennemgang af den supplerende idéhøring i punkt 2.6, at ændringen betyder, at "højspændingsanlægget kan placeres uden for boringsnære beskyttelsesområder". I notat af 24. oktober 2022 fra Hofor med tilhørende kortbilag er det imidlertid tydeligt, at BNBO også rækker ind over en mindre del af område A. Samtidig er der ikke beregnet BNBO for den ligeledes meget nærliggende Torslunde Kildeplads. Det er med andre ord stærkt tvivlsomt, at anlægget kan placeres uden for BNBO, som påstået i høringmaterialet.

Der er derimod ingen tvivl om, at område A er beliggende i et GDO, et grundvandsdannende opland med under 50 års transporttid fra terræn til indvindingsboring.

Område A er derfor en *bedre* placering end de i første omgang udpegede områder B, men område A er ligeledes en *helt uacceptabel* placering på grund af drikkevandsinteresserne.

Grundvandsinteresser

Det er ikke marginale drikkevandsinteresser, vi taler om. Solhøj Kildeplads er Danmarks næststørste og Hofors største kildeplads med en indvindingstilladelse på 5 mio. kubikmeter årligt. Hofor er stærkt bekymret for at anvende oplandet til en kildeplads til potentielt forurenende aktiviteter.

Vi tillader os at citere fra Hofors høringssvar af 5. december 2022:

"Transformerstationer har historisk været kilde til mange forureninger af jord og grundvand. Hofor er bekendt med, at den driftspraksis, der har ført til de fleste forureninger, ikke længere benyttes, men der er stadig store mængder olie i forskellige anlæg på transformerstationer, således også på den her planlagte station. Olien indeholder sandsynligvis en række tilsætningsstoffer, ligesom der på transformerstationen eventuelt kan være andre kemikalier, som Hofor ikke er bekendt med. Vores største bekymring retter sig mod forureningsspredning ved uheld og større ulykker, for eksempel ved brand, men der er også dele af det skitserede anlæg, der rejser bekymring i forhold til mere kontinuerlige påvirkninger. Således beskrives det, at der skal anlægges sivesøer. Sådanne søer kan medføre en større lokal grundvandsdannelse og bidrage til en hurtig transport af forurening fra terræn til grundvandsmagasin".

Hofor beskriver i sit høringssvar, at grundvandsdannende oplande er de områder på terræn, hvorfra nedsivende regnvand strømmer til indvindingsboringer.

”Disse områder er særligt relevante i forhold til grundvandsbeskyttelse, især områder med en kort (f.eks. under 50 år) transporttid fra terræn til indvindingsboring”.

Hofor beskriver, at hele projektområdet er karakteriseret af et beskedent lerdække over kalken, der udgør det primære grundvandsmagasin, og at grundvandsdannelsen i store dele af området er stor.

Hofor konkluderer i sit høringssvar: *”Grundvandsressourcen ved Solhøj har en særlig sårbarhed og derfor et særligt beskyttelsesbehov. Samtidig er Hofors indvinding på Solhøj Kildeplads af meget stor betydning for Hofors forsyningsikkerhed, både i dag og i fremtiden, således at kildepladsen kan karakteriseres som kritisk og meget vanskeligt erstattelig infrastruktur, og området omkring Solhøj kan karakteriseres som et strategisk vigtigt drikkevandsområde. Hofor ser derfor med meget stor bekymring på planerne om at etablere en transformerstation, der potentielt kan være en kilde til fremtidig forurening af drikkevandet, inden for projektområdet”.*

Ikke bare Solhøj Kildeplads er beliggende kritisk nær den foreslåede højspændingsstation. Også kildepladsen i Torslunde og det ny vandværk i Ishøj vil kunne blive berørt af potentiel forurening fra højspændingsanlægget, idet grundvandet også hertil kommer fra samme retning.

Miljøstyrelsen skriver i oplæg til den supplerende idehøring, at både kabelanlæggene og højspændingsstationerne potentielt kan medføre påvirkning af grundvandsforekomster, herunder drikkevand. Det noteres endvidere, at der kan forekomme højtstående grundvand samt regnvand, der skal bortledes midlertidigt i anlægsperioden. Projektets påvirkning af grundvand, herunder drikkevand, vil indgå i bygherres miljøkonsekvensrapport.

DN ser frem til, at Hofors bekymring i forhold til såvel almindelig drift som en mulig ulykke samt i forbindelse med de såkaldte sivesøer vil blive belyst i miljøkonsekvensrapporten,

Alternativer

DN Vallensbæk-Ishøj har i første offentlighedsfase argumenteret for, at tekniske anlæg som et højspændingsanlæg ikke placeres i det åbne land, og naturligvis slet ikke i områder med drikkevandsinteresser. Sådanne anlæg skal, så vidt muligt, placeres i erhvervs- eller industriområder. Derfor er en placering på Avedøre Holme, som Energinet selv har betragtet som et alternativ, oplagt. Energinets vicedirektør Mariann Kaagh sagde på borgermødet i Høje-Taastrup 23. november, at det havde været ”udslagsgivende”, at der ikke er et tilstrækkeligt areal til rådighed på Avedøre Holme. Energinet har imidlertid ikke på nogen måde dokumenteret, at der ikke er plads nok. Et såkaldt GIS-anlæg, som man foretrækker og planlægger efter, kræver ifølge Energinet et areal på 18 ha. Selve stationen, inkl. afskærmende beplantning, bassiner til opsamling af regnvand m.v. forventes at omfatte ca. 50 ha, fremgår det af materialet til den supplerende idehøring. På Avedøre Holme er der efter det oplyste et areal på minimum 40 ha. Da der ikke er brug for afskærmende beplantning, må det formodes, at det tilgængelige areal er tilstrækkeligt, hvis det er en løsning, man ønsker at arbejde for.

En placering af højspændingsanlægget på Avedøre Holme er derfor et ”rimeligt alternativ”, der i miljøkonsekvensrapporten bør undersøges og vurderes på samme vilkår som det nu foreslåede område A, så

den endelige beslutning om placering af højspændingsanlægget kan træffes på et grundlag, der ikke alene er teknisk og økonomisk men også baseret på forhold som natur, miljø, grundvandsforhold, indgreb i landskab med videre. Det bør af en sådan undersøgelse naturligvis også fremgå, hvor store omkostningerne er ved såkaldt netforstærkning mellem Avedøre Holme og Ishøj. Energinet noterer, at ”omkostningerne til en sådan løsning vil være væsentligt større end ved nettilslutning ved Solhøj”. Det er imidlertid ikke DN bekendt, at Energinet trods flere spørgsmål i den forbindelse har fremlagt en præcis vurdering af meromkostningen.

Spørgsmålet er måske også, om der overhovedet er behov for netforstærkning, idet det er besluttet, at kabelsystemet fra Bornholm til Sjælland reduceres fra to systemer til ét, hvorved der alt andet lige kan transporteres mindre strøm til Sjælland.

Det fremgår af Miljøstyrelsens notat af 9. maj 2023 over høringssvar indkommet i første offentlighedsfase, at ”rimelige alternative skal også adresseres i miljøkonsekvensrapporten, men niveauet for beskrivelsen er ikke det samme som for det projekt, som bygherren har ansøgt om. Det er således ikke et krav, at der for alle foreslåede alternativer foretages en indgående belysning af alternativet”.

At det ikke er et krav, at alternativer undersøges lige så godt som det projekt, som bygherren har søgt om, bør dog i et retssamfund ikke være ensbetydende med, at man ikke undersøger de såkaldt rimelige alternativer lige så grundigt. Det er vel udelukkende i kraft af tilbunds gående, ensartet undersøgelse af alle rimelige alternativer, at man får sikkerhed for at vælge den på langt sigt for hele det danske samfund og ikke kun for Energinet bedste løsning.

En sådan grundig og reel miljøkonsekvensvurdering bør også omfatte områderne D og E, der er bragt i forslag under høringen. Disse områder kommer, som det er oplyst over DN, ikke i konflikt med vandindvindingsinteresser. Områderne ligger samtidig i umiddelbar nærhed af eksisterende højspændingskabler, som af Energinet er benyttet som et argument for Solhøj som placering.

Konklusion

Højspændingsanlægget skal ikke placeres i et af Danmarks bedste vandindvindingsområder med de betydelige risici det medfører. Etablering af infrastruktur til værdifuld grøn energi må under ingen omstændigheder indebære, at vi samtidig spiller hasard med en anden værdifuld og altafgørende ressource – vort rene drikkevand.

Imod en placering omkring Solhøj taler også, at hele området med sit herregårdslandskab har ganske betydelige landskabelige værdier, samt at der i område A er konstateret flere bilag 4-arter, som er omfattet af streng beskyttelse.

Venlig hilsen
DN Vallensbæk-Ishøj
Torben Kragh
formand